

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till
Utstationeringskommittén (A 2012:03)

Dir.
2014:149

Beslut vid regeringssammanträde den 27 november 2014

Utvidgning och begränsning av samt förlängd tid för uppdraget

Regeringen beslutade den 27 september 2012 att en parlamentariskt sammansatt kommitté skulle utvärdera tillämpningen av vissa bestämmelser i utstationeringslagen, bl.a. när det gäller skyddet för utstationerade arbetstagares rättigheter och information om kollektivavtalsvillkor (dir. 2012:92). Vidare beslutade regeringen i tilläggsdirektiv den 5 juni 2014 om ett utvidgat uppdrag som innebar att föreslå hur vissa bestämmelser i tillämpningsdirektivet ska genomföras i svensk rätt (dir. 2014:82).

Kommittén ges nu ett utvidgat uppdrag att

- överväga vilka lagändringar och eventuella andra åtgärder som krävs för att stärka kollektivavtalens ställning i utstationeringssituationer, och
- utarbeta nödvändiga författningsförslag.

Kommitténs uppdrag begränsas också på så sätt att kommittén inte längre ska lämna förslag i de delar som omfattas av tilläggsdirektivet (dir. 2014:82). Kommittén ska inte heller lämna förslag i de delar av det ursprungliga uppdraget som avser förutsebarheten av tillämpliga arbets- och anställningsvillkor vid utstationering (dir. 2012:92).

Enligt kommitténs tilläggsdirektiv skulle uppdraget redovisas senast den 28 februari 2015. Utredningstiden förlängs.

Kommittén ska i stället redovisa uppdraget i sin helhet senast den 31 maj 2015.

De delar som inte längre ska ingå i kommitténs uppdrag kommer i stället huvudsakligen att flyttas över till Utredningen om nya utstationeringsregler (A 2014:04) som således får ett utvidgat uppdrag (dir. 2014:150).

Utvidgning av uppdraget

Tjänsters fria rörlighet över gränserna är en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling, men det krävs också regler för att säkerställa att rörligheten av tjänster inte missbrukas och leder till social dumpning och konkurrens genom låga löner. Som en följd av EU-domstolens förhandsavgörande i Laval-målet (mål C-341/05 Laval un Partneri Ltd mot Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Svenska Byggnadsarbetareförbundets avdelning 1, Byggettan och Svenska Elektrikerförbundet, REG 2007 s. I-11767) gjordes ändringar i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare (utstationeringslagen), den s.k. lex Laval. Lex Laval innebar att de svenska arbetstagarorganisationernas möjligheter att vidta stridsåtgärder för att träffa kollektivavtal begränsades. Lex Laval har brister och värnar inte kollektivavtalens ställning i tillräcklig omfattning. Detta riskerar leda till en snedvridning av konkurrensen genom dumpning av löner och villkor. Det är därför viktigt att skärpa utstationeringslagen inom ramen för vad EU-rätten tillåter.

I budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1, utg.omr. 14) anför regeringen att det är viktigt att se över och skärpa utstationeringslagen. Regeringen anser att kollektivavtalens ställning måste värnas och att den svenska arbetsmarknadsmodellen måste stärkas och utvecklas. Vidare anser regeringen att lagstiftningen ska utformas så att den främjar tillämpningen av sådana villkor som arbetsmarknadens parter kommit överens om i kollektivavtal. Svenska löner och villkor ska gälla för alla som arbetar i Sverige.

I maj 2014 tillkännagav riksdagen bl.a. som sin mening (bet. 2013/14:UU10, rskr. 2013/14:256) att regelverket som omger kollektivavtalen måste bli starkare eftersom lex Laval innehåller

en rad allvarliga brister som öppnar för konkurrens genom dumpning av löner och villkor.

Ett exempel på en förstärkning av regelverket skulle kunna vara det som i debatten kallats för bekräftelseavtal. Bekräftelseavtal skulle kunna ge en möjlighet för arbetstagarorganisationer att agera när utstationerande företag påstår sig tillämpa lika bra eller bättre villkor än de som organisationen kräver med stöd av ett svensk nationellt kollektivavtal för den aktuella branschen. Organisationen skulle då ytterst genom stridsåtgärder kunna förmå företaget att genom ett avtal med organisationen bekräfta att dessa villkor ska tillämpas.

Kommittén ska därför utöver det uppdrag som tidigare lämnats

- överväga vilka lagändringar och eventuella andra åtgärder som krävs för att stärka kollektivavtalens ställning i utstationeringssituationer, och
- utarbeta nödvändiga författningsförslag.

Kommittén ska ha den svenska arbetsmarknadsmodellen och EU-rätten som utgångspunkt för sina överväganden och förslag.

Begränsning av uppdraget

Kommitténs uppdrag begränsas på så sätt att kommittén inte längre ska lämna förslag enligt tilläggsdirektivet (dir. 2014:82). Förslag ska således inte lämnas om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagarare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), tillämpningsdirektivet, i de delar som rör tillgång till information om kollektivavtalsvillkor (artikel 5.4) och entreprenörsansvar (artikel 12).

Kommittén ska inte heller lämna förslag i de delar av det ursprungliga uppdraget som avser förutsebarheten av tillämpliga arbets- och anställningsvillkor vid utstationering (dir. 2012:92).

Uppdragets genomförande och redovisning

Det som anges i kommittédirektiv 2012:92 om uppdragets genomförande och redovisning ska gälla också för detta uppdrag.

Utredningen ska särskilt beakta de kostnadsberäkningar och andra konsekvensutredningar som ska göras enligt 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474).

Kommittén ska föra en dialog med Utredningen om nya utstationeringsregler (A 2014:04).

Utredningstiden förlängs. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2015.

(Arbetsmarknadsdepartementet)